

Svar på remiss En mer likvärdig och effektiv skoltillsyn

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens yttrande som sitt svar.

Sammanfattning

I promemorian ”En mer likvärdig och effektiv skoltillsyn” föreslås förändringar skollagen som syftar till att öka möjligheten för Statens skolinspektion att stänga skolor, såväl fristående som kommunala, med stora brister. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022. Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer att de föreslagna förändringarna är adekvata utifrån ett kvalitets- och likvärdighetsperspektiv.

Bakgrund

I promemorian ”En mer likvärdig och effektiv skoltillsyn” föreslås förändringar skollagen som syftar till att öka möjligheten för Statens skolinspektion att stänga skolor, såväl fristående som kommunala, med stora brister.

Förslagen innebär att den nuvarande mest ingripande sanktionen vid brister i kommunala skolor – statliga åtgärder för rättelse – som huvudregel ersätts med ett verksamhetsförbud tills vidare. Det innebär att även kommunala skolor med stora brister kommer att kunna stängas och inte kan öppnas igen förrän bristerna är åtgärdade. I vissa fall – t.ex. i mycket små kommuner där bara en skola erbjuder utbildning för alla grundskolans årskurser – kan ett verksamhetsförbud i praktiken vara mycket svårt att genomföra. Den nuvarande möjligheten att ingripa genom statliga åtgärder för rättelse bör därför finnas kvar som en undantagslösning för de fall då det visserligen finns förutsättningar för ett verksamhetsförbud, men ett sådant med hänsyn till omständigheterna bedöms vara olämpligt.

Vidare innebär förslagen att möjligheterna att komma åt brister i huvudmannens ansvarstagande förbättras, genom att en ny grund för återkallelse av bl.a. godkännande respektive verksamhetsförbud eller statliga åtgärder för rättelse införs. Denna grund innebär att den mest ingripande sanktionen kan aktualiseras inom två år från ett föreläggande även i de fall det har följts, om föreläggandet har gällt ett allvarligt missförhållande och två ytterligare förutsättningar är uppfyllda. Den ena förutsättningen är att huvudmannen tidigare har visat bristande förmåga eller vilja att fullgöra

sina skyldigheter som huvudman för verksamheten, den andra är att ett allvarligt missförhållande i verksamheten ändå föreligger.

Därutöver föreslås att tillsynsmyndigheterna i de förelägganden som meddelas ska ange om de påtalade bristerna bedöms utgöra ett allvarligt missförhållande. De beslut som fattas med stöd av de föreslagna nya bestämmelserna föreslås vidare få överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Övrig bedömning och konsekvenser

I promemorian görs bedömningen att förslaget påverkar landets kommuner utifrån två perspektiv, dels utifrån rollen som tillsynsmyndighet för bland annat fristående förskolor samt utifrån rollen som huvudman för kommunala skolor. I promemorian görs bedömningen att utifrån rollen som tillsynsmyndighet så kommer förslagen på sikt inte leda till vara sig merarbete eller ökade kostnader för kommunen. Kortsiktigt så kan förslaget leda till en marginell ökning av arbetsbördan. Barn- och utbildningsförvaltningen instämmer i den bedömning som görs i promemorian.

Avseende kommunens roll som skolhuvudman så innebär förslaget att Statens skolinspektion ska få mandat att besluta om verksamhetsförbud för kommunala skolor. Ett sådant beslut ska få fattas om det föreligger så pass stora brister att ett allvarligt missförhållande uppstått eller riskerar att uppstå. Vid ett eventuellt verksamhetsförbud för en kommunal skolenhet kvarstår kommunens skyldighet att erbjuda eleverna skolgång. Det kan innebära en rad praktiska och ekonomiska problem för kommunen. Barn- och utbildningsförvaltningen gör bedömningen att de positiva aspekterna i förslaget i termer av kvalitetssäkring och likvärdighet uppväger de potentiella negativa aspekterna som ett verksamhetsförbud innebär för kommunerna. Barn- och utbildningsförvaltningen anser dock att det i promemorian inte är helt klarlagt om kommunerna efter att en skolenhet fått verksamhetsförbud även fortsättningsvis får nytta skollokalen till att bedriva undervisning för en annan kommunal skolenhet än den som är belagd med verksamhetsförbud.

Bilagor

Promemoria En mer likvärdig och effektiv skoltillsyn

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Johan Svedmark
Barn- och utbildningschef

Niclas Arkåsen
Verksamhetsutvecklare